

DE BEHANDELING VAN TETANUS.

Naar aanleiding van de mededeeling van dr. SCHOUTE en het referaat van dr. KOETSER in het nummer van 5 Dec. van dit *Tijdschrift*, beide over de behandeling van den tetanus traumaticus, mag ik misschien wijzen op een mededeeling van DOYEN in de „Société de Biologie” van 13 November l.l..

DOYEN vertelt daarin, hoe de sterfte aan tetanus in het door hem bezochte gebied omstreeks 10 Sept. hooger was dan 80 pCt.. Hij is toen een behandeling begonnen, die uitgedacht is door dr. D'HOTEL uit Poise-Ferron (Ardennen). Zij bestaat in het inspuiten in het ruggemergskanaal van 60 cM³ anti-tetanuserum, gevolgd door het plaatsen van den lijder gedurende tien uur met het hoofd omlaag, zóó, dat het lichaam een hoek van ongeveer 45° met de normaal maakt.

Hij heeft aldus 24 zieken behandeld en 3 dooden gehad, dus 80 pCt. genezing. Acht en veertig uur na de eerste behandeling puncteert men weer het wervelkanaal en spuit nu 40 cM³ serum in, weer gevolgd door het schuin leggen van den patiënt gedurende tien uur. Men herhaalt deze behandeling om de 48 uur, zoolang het noodig is.

Den goeden uitslag der behandeling schrijft DOYEN toe aan het laag leggen van het hoofd, waardoor het serum overal heen kan diffundeeren in het centraal zenuwstelsel.

Thorn (Limburg),
11 December 1914.

L. K. WOLFF,
res. off. v. gez. 2de kl.
21 R. I. II Bat.

DE ROTTERDAMSCHESPECIALISTEN EN DE C. O.

Naar aanleiding van de opmerkingen van collega SCHILPEROORT zou ik gaarne willen vragen, of het zoo zeker is, dat er voor de specialisten vrije artsenkeuze bestaat, indien geen hunner met een ziekenfonds in betrekking staat. Is het zoo zeker, dat er voor hen dus geen bestuurseisch- en geen welstandsgrens-vraagstuk bestaat en dat zij dus niet thuis hooren in onze vakorganisatie? Hoe zouden de specialisten het vinden, indien onze Maatschappij niet werkte voor vrije specialistenkeuze en voor beperking van de welstandsgrens; hoe, indien de ziekenfondsen, ook onze afdeulingsziekenfondsen en later de wettelijk ingerichte ziekenfondsen, eens gingen arbeiden met een zeer beperkt aantal door hen aangestelde specialisten, bezoldigd met hooge salarissen van f 3000.— tot f 5000.—, werkende in door de ziekenfondsen geëxploiteerde poliklinieken? Hoe zouden zij het vinden, indien de welstandsgrens daarbij zóó hoog was, dat een groot deel van hun particuliere praktijk ook gedreven werd naar die poliklinieken en naar die enkele uitverkoren specialisten?

Gaarne wacht ik op deze vragen van collega SCHILPEROORT een antwoord.

Dordrecht, 12 December 1914.

A. C. VAN BRUGGEN.

ZIEKENFONDSEN.

Collega VAN BRUGGEN meent, dat ik niet geheel juist zijn woorden van de algemeene vergadering aanhaal, als toelichtende „wanneer een vereeniging als ziekenfonds te beschouwen is”. Op bldz. 1331 der *Handelingen* staat duidelijk, dat VAN BRUGGEN zelf de woorden van prof. MEIJERS weergeeft als antwoord op de vraag „wanneer een vereeniging moet beschouwd worden een ziekenfonds te zijn”.

Mijn door VAN BRUGGEN bestreden meening, dat ook in de Ziektewet het woord fonds als instelling bedoeld moet zijn en niet als geldsom, kan ik niet opgeven; de wet sprak o. a. van: „toelating van het ziekenfonds geschiedt door goedkeuring der statuten” „inkomsten van het fonds” „aan het fonds bewezen diensten” „ziekenfondsen welke werkzaam zijn” „ambtenaren van een toegelaten ziekenfonds” enz..

Ten slotte de kern der zaak. Uit mijn stuk blijkt — collega WINDEMÜLLER deelt deze opvatting —, dat ik een *definitie* van een ziekenfonds onmogelijk vind. Het verwijt, dat het verkeerd zou zijn, een dergelijke definitie als uitgangspunt voor de betrokken artikelen te nemen, kan dus geen vat op mij hebben. Tot mijn spijt, want, wanneer een definitie mogelijk was, zou het dringend gewenscht zijn, ze inderdaad in te voeren, om verrassingen bij de gelegenheidstoepassingen der bepalingen te voorkomen; verrassingen, die, op grond van de geschiedenis van andere bepalingen, zeer zeker niet alleen theoretisch denkbaar zijn. Nu het woord ziekenfonds in tal van reglementsartikelen eenmaal een plaats gekregen heeft, zullen de berechtende lichamen der Maatschappij toch zeker wel met belangstelling vernemen, wat naar sommige meening, ook zonder definitie, de kern van het begrip uitmaakt. Het kan toch geen overschatting van de algemeene vergadering zijn, wanneer men aanneemt, dat met een woord in een wetsartikel ook gedachten worden uitgedrukt. Deze gedachten in een meningswisseling voor den dag te laten komen, was de bedoeling van mijn schrijven.

De toelichtende omschrijving van collega VAN BRUGGEN zelf is intusschen een *petitio principii*. „Elke rechtspersoonlijkheid bezittende instelling, waarmede wij voor geneeskundige behandeling een overeenkomst aangaan, bezit, juridisch beschouwd, een ziekenfonds”. Dit is alleen juist, wanneer *wij* geen andere overeenkomsten sluiten voor geneeskundige behandeling, dan die inderdaad een ziekenfonds tot stand doen komen. Bovengenoemde uitspraak is dus practisch in haar geldigheid af hankelijk van wat de Maatschappij in haar contracten zal blijken te doen.

Delft, 9 December 1914.

J. G. SCHNITZLER.

EEN VERPLAATSBARE ONDERZOEK- EN OPERATIETAFEL.

Naar aanleiding van het ingezonden stukje van collega W. F. J. MILATZ in het voorgaande nummer van dit *Tijdschrift*, een enkel woord.

Dat er al lang verplaatsbare en vervoerbare onderzoek- en operatietafels waren, betwijfelt geloof ik niemand. Tot dusverre is het mij echter niet bekend, dat er een geconstrueerd werd, die als handig instrument bij het dagelijksch onderzoek in de spreekkamer van den algemeenen arts dienst kan doen en tevens met een enkelen handgreep opgevouwen, in het rijtuig medegenomen, elders kan worden gebruikt.

Een enkele blik op de operatietafel-raderbaar van collega MILATZ zal, dunkt mij, ieder overtuigen, dat deze overigens vernuftige vinding, mij niet heeft kunnen weerhouden, boven weergegeven meening te uiten.

Amsterdam, 14 December 1914.

L. N. S. WASSINK.

EEN SYMPHONIE OP HET THEMA „NAGEL” EN NOG WAT.

Op bldz. 1832—1836 (Bijblad 5 Dec.) leest men, behalve ontelbare malen het woord „nagel”, dat, in verband met het onderwerp, blijkbaar „spijker” of „pen” moet beteekenen, zeven maal het woord „nagelextensie”, driemaal „nagelkanaal” en eenmaal „doornageling”. Omdat ik wilde weten, of een Hollander, niet gewend aan geneeskundige literatuur, den zin dezer woorden zou begrijpen, vroeg ik hem, wat hij dacht over „nagelextensie”. Hij meende, dat er sprake was van uitgerekte, misschien wel uitgerukte nagels. Het „nagelkanaal” bracht hij in verband met den oorlog; er zou wel om gevochten worden, evenals om het Yserkanaal. Maar met die „doornageling” wist hij in het geheel geen raad.

Verder vroeg ik hem naar zijn meening over een cysteuse *opheldering* in het been en een *opheldering* in de femurdiaphyse (bldz. 1836). Tot mijn spijt wist hij over deze zaken geen opheldering te geven.